

Bilaga 11:4 till kommunstyrelsens protokoll den 31 maj 2006, § 8

PM 2006 RI (Dnr 023-1484/2006)

Stadens representation i Stiftelsen Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Åtagandet att utse styrelseledamöter och revisorer i Stiftelsen Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853 återkallas genom KF/KS kanslis försorg.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

I ärende angående översyn och avveckling av vissa av stadens stiftelseengagemang (Utl. 2006:35) uppdrogs åt stadsledningskontoret att återkomma med förslag beträffande Stiftelsen Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Historik Stiftelsen Arbetarebostadsfonden

På kvällen den 9 februari 1853 illuminerades huvudstaden och stockholmarna gick man ur huse. Denna händelse sammanföll med den svåra och uppslitande frågan om arbetarbostäderna. Slummen var oerhört utbredd och arbetarna bodde i små eländiga, överbefolkade kyffan. Sjukdomar härjade. Det ansågs inte försvarbart att staden skulle bekosta den stora illuminationen om det inte samtidigt gjordes något åt arbetarbostäderna. Både Svenska Tidningen och Aftonbladet hade dagarna innan vidrört saken och behovet av en insamling.

Tre av stadens högsta styresmän, överståthållaren greve J. Hamilton, underståthållaren W. Stråle och polismästaren S. de Maré tog initiativet till en insamling. Uppropet publicerades i Svenska Tidningen och Aftonbladet den 5 februari 1853 samtidigt med en inlägg av Fredrika Bremer.

Kontakt söktes redan från början med de kommunala myndigheterna. Det heter i uppropet:

De medel som insändas torde lämpligast kunna öfverlämnas till den Auktoritet, till hvars verkningskrets det synes företrädesvis höra att bereda slutlig verkställighet åt företaget, eller Stockholms stads Nämnd, för att af denna med biträde af någon annan bland hufvudstadens myndigheter, till det avsedda ändamålet, på tjenligaste sätt användas, under iakttagande att årliga hyresbeloppet för hvarje särskild lägenhet på förhand bestämmas samt att nödiga föreskrifter meddelas till vidmagthållande af ordning, snygghet och sedlighet inom egendomen.

Stadsnämnden inrättades genom kungl. stadga för fattigvården i Stockholms stad 1843. Under stadsnämnden som överstyrelse lydde, förvaltade av särskilda direktioner, vissa fattigvårds- och sjukvårdsanstalter.

Med nutida vokabulär torde alltså stadsnämnden närmast motsvara socialtjänstnämnden.

Stadsnämnden utsåg fem delegerade inom sig att svara för fondens verksamhet. Dessa utsågs tills vidare, alltså på livstid. Inom kort förelåg kontant 16.688:46 rdr, ett belopp som efter hand ökades väsentligt. Det första huset, å Folkungagatan 182, uppfördes 1855 till en kostnad av 24.400 rdr.

Stiftelsen har till ändamål *att uppföra och förvalta goda bostäder, vilka främst bör upplåtas åt arbetare eller därmed jämställda, som är boende i Stockholm*. Stiftelsen äger idag 14 fastigheter med sammanlagt 1 348 lägenheter.

Ärendet

I ärendet föreslås att Stockholms stad efter det att nuvarande uppdrag för ledamöterna löper ut inte längre skall utse ledamöter och revisorer till Stiftelsen Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret. Samråd har ägt rum med stiftelsens styrelse.

Stadsledningskontoret föreslår att staden återkallar sitt åtagande att utse styrelseledamöter och revisorer i Stiftelsen Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Styrelsen för Stiftelsen Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853 tillstyrker förslaget

Mina synpunkter

Jag kan inledningsvis konstatera att förslaget överensstämmer med de övergripande riktlinjer och principer som fastlades i ärendet om Översyn och avveckling av vissa av stadens stiftelseengagemang som kommunfullmäktige har beslutat om tidigare i år. Jag har därmed inget ytterligare att erinra om förslaget i sak.

Däremot vill jag i sammanhanget lyfta fram betydelsen av stiftelsens arbete och behovet av att verksamheten i denna allmännyttiga bostadsstiftelse fortlever, vilket stiftelsen kan göra utan stadens åtagande vad gäller att utse ledamöter och revisorer. Allmännyttigstatus regleras numera av den s.k. allbolagen. Stiftelsen är unik genom sin ålder och erbjuder en välrenommerad service och produkt som jag har förhoppningar om skall bestå ytterligare minst ett sekel. För Stockholm och stockholmarna är det en stolthet att kunna ha denna stiftelse som en aktör på bostadsmarknaden.

Det fortsatta nära samarbetet med stiftelsen, inte minst via bostadsförmedlingen, är mycket viktigt för staden. Stockholms stad önskar vidmakthålla och utveckla detta samarbete även om staden inte formellt utser ledamöter till styrelsen. En förhoppning är självfallet att stiftelsen även i framtiden i styrelsearbetet kommer att kunna använda den kompetens som finns hos många av stadens förtroendevalda inom det berörda verksamhetsområdet.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå att kommunstyrelsen besluta följande
Åtagandet att utse styrelseledamöter och revisorer i Stiftelsen Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853 återkallas genom KF/KS kanslis försorg.

Stockholm den 26 april 2006

ANNIKA BILLSTRÖM

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Bakgrund

I ärende angående översyn och avveckling av vissa av stadens stiftelseengagemang (Utl. 2006:35) uppdrogs åt stadsledningskontoret att återkomma med förslag beträffande Stiftelsen Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Ärendet

I detta ärende redovisas det av kommunfullmäktige beslutade uppdraget med förslag om att Stockholms stad efter det att nuvarande uppdrag för ledamöterna löper ut inte längre skall utse ledamöter och revisorer till Stiftelsen Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret och därinom av stadsdirektörens stab och juridiska avdelningen. Samråd har ägt rum med styrelsen för Stiftelsen Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 april 2006 har i huvudsak följande lydelse.

I denna stiftelse utser staden (KS) samtliga sex ledamöter i styrelsen och två revisorer av tre. Därmed är stiftelsen klassad som allmännyttigt bostadsföretag, vilket lägger restriktioner på verksamheten i vissa avseenden.

Utifrån denna utgångspunkt och KF:s principiella ställningstaganden ifråga om stadens representation i olika stiftelser som de framkom i utl. 2006:35 har stadsledningskontoret fört överläggningar med företrädare för stiftelsen varvid framkommit olika aspekter som bör tas med i bedömningen av stadens fortsatta medverkan i styrelsen. Frågan har också behandlats i stiftelsens styrelse. Därvid har framkommit att styrelsen funnit att övervägande skäl, från stiftelsens utgångspunkter, talar för att staden efter det att nuvarande uppdrag för ledamöterna utlöper i och med utgången av innevarande år ej längre skall utse ledamöter och revisorer. Stadsledningskontoret delar denna uppfattning, vilken också grundas på vad som anfördes i kontorets utförliga utredning om stadens stiftelseengagemang.

Det föreligger inget behov av ny huvudman för stiftelsen. Den sittande styrelsen kan repliera på stiftelselagens huvudregel för utseende av ledamöter, nämligen att styrelsen själv utser nya ledamöter vid behov. Genom att de nuvarande ledamöterna sitter kvar efter mandattidens utgång säkerställs kontinuitet och arbetsro. Stiftelsen måste dock ansöka om s.k. permutation hos Kammarkollegiet.

Det kan nämnas att stiftelsen har avtal med bostadsförmedlingen om förmedling av ledigblivna lägenheter.